

Nem lehet véletlen, hogy Amerikában épp most találták meg a poklot és a mennyországot. Hogy pont január közepén lett bizonyosság a feltételezésből. Abban a hónapban, ami maga a reménytelenség itt, az északi féltekén. Amelynek átlagos hőmérséklete a legmesszebb esik testünk, a szerves anyagok eme önmagát állandóan igen me-

gertartó, varázslatos pontossággal együttműködő csapatától, ami mindannyian vagyunk, külön-külön. A mi csaknem 37 fokos állandó belső lázunk, szemben ezzel az üres nullával, vagy ami még annál is rosszabb, hőmérsékletként is csak negatívként jellemezhető borzalommal, a mínusz ezzel-azzal. Szervezetünk akár csak egyfokos hőmérséklet-elmozdulása, 37 fokról 38-ra hevülése már súlyos betegséget jelez. S akkor ezzel a 37-40 foknyi különbséggel megküzdzeni... Hozzá még az állandó sötét. Nincs ennél alkalmasabb idő arra, hogy az ember emlékezzék rá, hogy iszonyú sebességgel száguld bolygóival egy sikoltozóan hideg és hűlyén setét térben, melynek csakis az ő és állat-, valamint növényársainak melege ad valami értelmet. Ilyenkor lesz végképp egyértelmű, hogy a legnyomorultabb emberi lényben is becsülnünk kell a 37 fokosságot, ami nyáron ugye nem nagy kunszt, de ilyenkor: hát azért szép. Különösen utálatos ez a hónap, amiért már nem emlékeztetünk a melegre, olyan régen volt, ráadásul még karácsony sincs. A tavasz pedig messze. Ha a Jó Hírben van egy kis jó érzés, ilyenkor érkezik. És kiben, miben lenne, ha benne nem.

Már csak harmincöt fényév

Igy hát azt olvashattuk e hét péntekén, miközben kint hideg szürke egyenruhájában felügyelt bennünket rabtartónk, a január, hogy amerikai csillagászok két lakható, emberi életre alkalmas bolygót fedeztek fel. Az egyik kicsit meleg, úgy nyolcvanfokos, a másik enyhén hűvös, mínusz nyolcvan fok körüli a hőmérséklete. Persze nem a mi naprendszerünkről van szó, ez nyilvánvaló, kicsit arrébb van e két újabb sárteke, de van. Állítólag mintegy harmincöt fényévnire. Ez távolságként a mai eszünkkel kevésbé felfogható, inkább időmértékként, s a minden általunk ismert mozgásnál gyorsabb fényösszefüggésben gondolhatunk rá, de így, a fény élete számára adott lehetőségként már belátható, hiszen pázsma barátunknak csak harmincöt év kell hozzá, hogy odaérjen. Ez pedig emberi mértékegység. Akkor talán, egyszer... Mintha élő Istent találtunk volna. Egyszerre kettőt. A jókét és a rosszakét. A meleg mennyországot és a hideg poklot.

Kopernikuszi a fordulat, ami így, a kereszténység számításai szerinti kétezredik év előtt, amikor minden fogékony lélek már-már hivatalból is a világvégét kezdi forszírozni, különösen jól esik a testmeleg ráció elkötelezettjének. Gondolkodásunk számára 35 fényévnyi értelmes feladat kínálkozik. Ahogy mennybe és pokolra juthattak hiteink szerint emberek, könnyen lehet, hogy rövidesen magunknak kell eldöntenünk, ki kerüljön, illetve ki kerülhet a meleg, s ki a hideg bolygóra. Van-e lehetőség vagy legalábbis remény a két, illetve a földivel együtt három népeség kicserélésére.

Ha igen, ilyen távolságokat egy életben legfeljebb egyszer lehet legyőzni. Micsoda döntés. Vagy lehet, hogy költöző madarakhoz lehetünk hasonlatosak, s ha megjön a január, indulunk majd a plusz nyolcvan fokosra, hogy aztán majd a gólyákkal térjünk vissza?

Mindenekelőtti a szokásos, embert, kultúrát próbáló feladat. Nevet kell adni két kedves találtunknak. A tudósokat nem kell féltetni, régi szokásuk szerint az antik mitológiához fordulnak, keresnek egy még szabad istent, s szellemesen egyes, illetve kettes sorszámokkal toldják nevüket, esetleg plusz, illetve mínusz minősítést téve hozzá. Lehet, hogy a számítástechnika nyelvéhez fordulnak segítségért. A népek azonban bizonyára nem elégednek meg ezzel. Megpróbálják saját képükre formálni, s így hitviláguk részévé nevezni e bolygókat. Vajon tőlünk milyen nevet kapnak? A meleg lehetne esetleg a Holvolt, a hideg a Holnemvolt. Vagy: Holdvolt, Holdnemvolt. S ha már mindenki megnevezte, elkeresztelte két kis új ürgömböcünkét, következnek hagyományos problémáink. Miként osztjuk fel területét. Minden földi államnak jár belőle mostani területi arányainak megfelelően, vagy csak azoknak, akik olyan fejlett technikával rendelkeznek, hogy képesek odamenni. Ahogy annak idején a nagy hajós nemzetek gyarmatosítottak, most majd az űrhajósok. Vagy ez lesz az igazi Amerika? A totális újrakezdés, a törvénybe rendezett szabadság mindenki számára nyitott világ? Mindegy is persze, hogy most hírmásnaposan mit gondolok erről, az a fontos, nagyon

ránk fért, hogy gondolkodásunk új dimenziót kapjon.

Akárcsak e mostani tél jelzései szerint is azt kell gondolnunk, hogy a politika már megint nem képes emberi mértékű törvények szerint terelgetni a világot. Halomra lő túszejtőt, túszt. Ezt tudja. A gondolat pedig megint nem fér hozzá. S ha csak a számunkra legáttekinthetőbb világot tekintjük, a hazait, ebből mintha az következne, hogy a gondolat így magatehetlenné vált világát is előntik a sorozatlövő indulatok. Évtizedeken át világítótoronyként szolgáló emberek használják magasataikat lőállásnak. Nádas Péter iszonyú erővel tüzel Lengyel Lászlóra, utóbbi Don Louis-ra, vagyis Bokros Lajosra, **Eörsi István** Tamás Gáspár Miklósrá, Tamás Gáspár **Eörsire**, Bächer Iván Esterházyra, Nádas Péter Bächer Ivánra és a Népszabadságra, **Eörsi** Nádasra, Tamás Gáspár Miklósra, Váncsa Istvánra, Váncsa István Tamás Gáspár Miklósrá. Ungvári Tamás nyilvánosan összepofozódik Mezei Andrásal. Közben pedig amott, az Új Magyarországon egyre összetéveszthetlenebbül érezni a Magyar Fórum ízeit.

Ijesztően télies és hideg minden. Nagyon kellett már ez a két új bolygó. Szóval: hogy is hívjuk őket? Kit küldenénk oda? Kivel ülnék egy űrhajóba? Tényleg jó lenne, ha egyik csapatunk örökre a melege, a Holvoltra, a másik pedig a Holnemvoltra kerülne, a többiek pedig itthon, tovább, kis földjükön, mint eddig?

Képzeljük el például, hogy...

Nagy N. Péter